

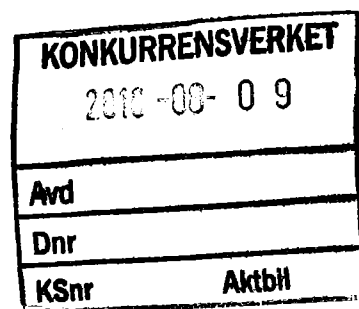


**FÖRVALTNINGSRÄTTEN  
I STOCKHOLM**

Avdelning 33

**DOM**  
2016-08-09  
Meddelad i  
Stockholm

Mål nr  
11650-16



**SÖKANDE**

Aleris Sjukvård AB, 556068-8425  
Box 47134  
100 74 Stockholm

Ombud: Advokaterna Björn Tude och Bob Johanson  
Gernandt & Danielsson Advokatbyrå KB  
Box 5747  
114 87 Stockholm

**MOTPART**

Karolinska Universitetssjukhuset, 232100-0016  
Upphandlingssektionen NS3  
171 76 Stockholm

Ombud: Advokat Johan Stern och Jur.kand Alexander Hantosi  
Ramberg Advokater KB  
Box 3137  
103 62 Stockholm

**SAKEN**

Offentlig upphandling

**FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE**

Förvaltningsrätten avslår Aleris Sjukvård AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 743007

<b>Postadress</b>	<b>Besöksadress</b>	<b>Telefon</b>	<b>Telefax</b>	<b>Expeditionstid</b>
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 08:00-16:30
		<b>E-post:</b> forvaltningsrattenistockholm@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt		

**YRKANDEN M.M.**

Karolinska Universitetssjukhuset genomför en upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU, avseende hemodialys-behandlingar för vuxna patienter på två externa dialysenheter i södra Storstockholm. Upphandlingen genomförs som ett förenklat förfarande. Av tilldelningsbeslut framgår att Diaverum Sweden AB tilldelas avtalet.

Aleris Sjukvård AB ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att förvaltningsrätten förordnar att upphandlingen ska rättas genom att en ny anbudsutvärdering genomförs, varvid Diaverums anbud inte ska utvärderas.

Karolinska Universitetssjukhuset yrkar att förvaltningsrätten lämnar ansökan utan bifall.

**VAD PARTERNA ANFÖRT****Aleris Sjukvård AB**

Diaverums anbud uppfyller inte samtliga ska-krav som gäller för upphandlingen.

Enligt punkt 4.4 i Kravspecifikationen ska vårdgivaren ha en organisation som kan omhänderta patienter med fysiska handikapp. Diaverums beskrivning talar emellertid endast om deras lokaler, då det anges i Diaverums anbud att "... lokaler kommer att vara handikappanpassade för att kunna omhänderta patienter med fysiska handikapp". Det vill säga, det sägs inte något om organisationen som sådan. Begreppet organisation kan enligt vedertagen uppfattning inte avse lokaler utan måste anses avse hur verksamheten och personalen struktureras. Ska-kravet kan därmed inte anses uppfyllt.

Det ska understrykas att Diaverum i det aktuella svaret inte har hänvisat till någon bilaga. I de bilagor som Karolinska hänvisar till beskrivs visserligen Diaverums organisation i stort, men det går inte att utläsa någon bekräftelse på att Diaverum har en organisation som kan omhänderta patienter med fysiska handikapp.

Enligt punkt 5.3 i Kravspecifikationen ska det, för de patienter som är placerade hos vårdgivaren, finnas en rutin för omhändertagande av patientärenden t.ex. provsvar, under tider när mottagningarna är stängda. Anbudsgivaren ska enligt samma punkt som bevis för detta redovisa i anbudet hur detta hanteras så att Karolinskas jourlinje inte belastas. I Diaverums anbud beskrivs rutinen för omhändertagande av patientärenden när mottagningen är stängd i enlighet med följande: "Diaverum Sweden AB kommer att ha en rutin för omhändertagande av patientärenden under tider när mottagningarna är stängda. Mottagningarna kommer att ha en jourtelefon." Diaverums beskrivning omfattar sålunda inte hur rutinen för omhändertagande av patientärenden hanteras, utan innefattar endast en försäkran om att det kommer att finnas en rutin. Eftersom en tillfredsställande redovisning inte har skett kan ska-kravet inte anses uppfyllt.

Det ska poängteras att när den upphandlande myndigheten i anbudet särskilt har specificerat att anbudsgivaren i anbudet ska redovisa någonting är det den ifyllda kryssrutan, tillsammans med beskrivningen/förklaringen, som måste anses utgöra ett tillfredsställande uppfyllande av ska-kravet. Enbart ett kryss kan därvid inte vara tillräckligt. Eftersom att en tillfredsställande redovisning inte har skett kan ska-kravet därmed inte anses uppfyllt.

Enligt punkt 3.4 i Administrativa Föreskrifter ska utrustning, tillbehör och förbrukningsmaterial uppfylla vissa stadgade miljökrav. Under kravet ska anbudsgivaren kryssa i om miljökravet för gällande utrustning m.m.

uppfylls. Så har emellertid inte gjorts. Inte heller detta ska-krav är fullständigt uppfyllt av Diaverum.

Som framgår ovan har Diaverum inte uppfyllt ett antal ska-krav. Diaverums anbud borde sålunda inte ha utvärderats av Karolinska. Att utvärdera anbudet strider därför mot likabehandlingsprincipen och 1 kap. 9 § LOU. Aleris hade näst lägst pris av samtliga leverantörer som deltog i upphandlingen. Aleris har därför lidit, eller riskerar att lida, skada eftersom Aleris, om Diaverums anbud hade förkastats, hade tilldelats avtalet i upphandlingen.

#### **Karolinska Universitetssjukhuset**

Aleris gör gällande att Diaverums svar på ska-kravet i Kravspecifikationen, punkt 4.4, skulle innebära att kravet inte är uppfyllt. Ska-kravet har följande lydelse: "Vårdgivare ska ha en organisation som kan omhänderta patienter med fysiska handikapp."

Kravspecifikationen har en kolumn med rubriken "Uppfyllt Ja", och en kolumn med rubriken "Uppfyllt Nej". För nu aktuellt ska-krav, likväl som alla andra ska-krav i Kravspecifikationen, har Diaverum kryssat i kolumnen "Uppfyllt Ja". Härutöver har Diaverum i kolumnen "Anbudssvar, Kommentar" angett att: "Diaverum Sweden AB:s lokaler kommer att vara handikappanpassade för att kunna omhänderta patienter med fysiska handikapp."

Karolinska har kontrollerat att rätt kolumn (Uppfyllt Ja) är ikryssad. Den kommentar som Diaverum lämnat därutöver är inte någonting som motsäger att ska-kravet är uppfyllt. Det faktum att även lokalerna är handikappanpassade är att se som tilläggsinformation. Det ska understrykas att nu

aktuellt ska-krav inte innebär att någon organisation ska redovisas utan endast en bekräftelse på att så är fallet, vilket Diaverum också gjort.

Aleris gör gällande att Diaverums svar på ska-kravet i Kravspecifikationen, punkt 5.3, skulle innebära att kravet inte är uppfyllt. Ska-kravet har följande lydelse: ”För de patienter som är placerade hos Vårdgivaren ska det finnas en rutin för omhändertagande av patientärenden t.ex. provsvar, under tider när mottagningarna är stängda. Redovisa i anbud hur detta hanteras så att Karolinskas jourlinje inte belastas.”

Diaverum har kryssat i kolumnen ”Uppfyllt Ja”. Härutöver har Diaverum i kolumnen ”Anbudssvar, Kommentar” angett att: ”Diaverum Sweden AB kommer att ha en rutin för omhändertagande av patientärenden under tider när mottagningarna är stängda. Mottagningarna kommer att ha jourtelefon.”

Karolinska har kontrollerat att rätt kolumn (Uppfyllt Ja) är ikryssad. Den kommentar som Diaverum lämnat därutöver är inte någonting som motsäger att ska-kravet är uppfyllt. Svaret bekräftar att det kommer att finnas en rutin för att inte belasta Karolinskas jourlinje samt redovisar att detta hanteras genom att ha jourtelefon. Det ska understrykas att nu aktuellt ska-krav inte innebär att någon rutin ska bifogas till anbudet utan endast en bekräftelse på att så kommer att vara fallet. Det enda som efterfrågas är en redovisning för hur Karolinskas jourlinje inte belastas, vilket Diaverum också redovisat för.

Aleris gör gällande att Diaverums anbud saknar ett kryss i en ruta avseende ska-krav i de Administrativa föreskrifter, punkt 3.4, och att detta skulle innebära att ska-kravet inte är uppfyllt. Aktuellt ska-krav avseende miljö avser ett krav på att utrustning, tillbehör och förbrukningsmaterial ska uppfylla miljökrav enligt Stockholms läns landstings utfasningslista. Diaverum har i sitt anbud svarat: ”Diaverum försäkrar att all utrustning /tillbehör/förbrukningsmaterial uppfyller alla miljökrav enligt Stockholms

läns landstings utfasningslista.” Det saknas ett kryss i rutan, men det står klart, och utom tvivel, att Diaverum uppfyller ställt ska-krav i och med det tydliga svaret i anbudet.

Anbudet från Diaverum uppfyller samtliga i upphandlingen ställda ska-krav och har rätteligen tilldelats kontraktet. Aleris, vars anbud rätteligen kom tvåa i upphandlingen, lider inte någon skada och grund för ingripande med stöd av LOU saknas.

### SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden framför i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § LOU. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta om ingripande mot upphandlingen.

Kravspecifikationen i aktuell upphandling har en kolumn med rubriken ”Uppfyllt Ja”, en kolumn med rubriken ”Uppfyllt Nej” samt en kolumn med rubriken ”Anbudssvar, Kommentar:”. Diaverum har kryssat ”Uppfyllt Ja” vad gäller alla ska-kraven i Kravspecifikationen.

Vad gäller ska-kravet i 4.4 Kravspecifikationen uppfylls kravet enligt förvaltningsrättens bedömning genom att Diaverum kryssat ”Uppfyllt Ja”. Att bolaget angett att deras lokaler kommer att vara handikappanpassade för att kunna omhänderta patienter med fysiska handikapp i kolumnen ”Anbudssvar, Kommentar:” har enligt förvaltningsrättens mening ingen betydelse eftersom det såsom Karolinska anført inte motsäger att ska-kravet är uppfyllt. Diaverum uppfyller således detta ska-krav.

Enligt 5.3 i Kravspecifikationen är det enda som ska redovisas i anbudet, hur omhändertagandet av patientärenden under tider när mottagningarna är stängda ska hanteras så att Karolinskas jourlinje inte belastas. Det går enligt förvaltningsrättens mening inte att utläsa ur ska-kravet att rutinen för omhändertagandet av patientärenden ska redovisas. Diaverum har genom att kryssa "Uppfyllt Ja" uppgett att det kommer att finnas en rutin, samt genom svaret i "Anbudssvar, Kommentar:" redogjort att rutinen inte kommer att påverka Karolinskas jourlinje eftersom mottagningarna kommer att ha en jourtelefon. Diaverum uppfyller således även detta ska-krav.

Att Diaverums anbud saknar ett kryss i en ruta avseende ska-krav i de Administrativa föreskrifter, punkt 3.4 är ostridigt. Diaverum har dock försäkrat att all utrustning/tillbehör/förbrukningsmaterial uppfyller alla miljökrav enligt Stockholms läns landstings utfasningslista. Därigenom anser förvaltningsrätten att bolaget även uppfyller detta ska-krav.

Förvaltningsrätten anser sammanfattningsvis att Aleris genom det anförda inte har visat att Karolinska brutit mot LOU. Det har alltså inte kommit fram skäl att ingripa mot upphandlingen. Ansökan ska därmed avslås.

#### **HUR MAN ÖVERKLAGAR**

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Erik Hjulström  
Rådman

Tobias Fredriksson har handlagt målet.



# SVERIGES DOMSTOLAR

## HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

### Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.